

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1979 m.

birželio

30 d.

Sestadienis

Nr. 74 (3964)

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Merginų, besimokančių kaimo vidurinėje profesinėje technikos mokykloje Nr. 17 Dieveniške, viso trylikos. Viena jų — komjaunuolė Janina Vasilėik praėjusiais metais respublikinėse jaunųjų artojų varžybose tapo nugalėtoja, o šalyje iškovoję ketvirtą vietą. Šį rudenį Janina baigia mokyklą.

NUOTRAUKE: J. Vasilėik.

G. Svitajaus (ELTA) nuotr.

LKP Anykščių rajono komiteto III plenumas

Didinti ideologinio darbo efektyvumą

(Iš LKP rajono komiteto sekretoriaus J. DAILYDĖS pranešimo)

Igyvendinant partijos XXV suvažiavimo iškeltus uždavinius, TSKP Centro Komitetas priėmė eilę svarbių nutarimų ideologinio darbo klausimais. Nutarime „Dėl tolesnio ideologinio, politinio auklėjamojo darbo gerinimo“ ypač pabrėžta, kad „idėjinio, politinio auklėjamojo darbo šerdis buvo ir yra tarybinių žmonių mokslinės pasaulėžiūros formavimas, didžiulės ištikimybės partijai, komunizmo idealams, meilės socialistinei Tėvynei, proletarinio internacionalizmo ugdymas“.

Zmogaus idėjiniam brendimui, jo politinio akiračio plėtimui didelį poveikį turi vis kryptingiau organizuojamą politinio švietimo užsiėmimai. Rajono pirminėse partinėse organizacijose praeitais mokslo metais veikė 153 politinio švietimo ir ekonominio mokymo mokyklos, kuriose savo žinias giliną apie 5 tūkstančius žmonių, jų tarpe daugiau kaip 2 tūkstančiai komunistų. Reguliariai ir kokybiškai partinio švietimo užsiėmimai buvo organizuojami Sodninkystės tarybiname ūkyje, Elmininkų bandymų stoties eksperimentiniame ūkyje, „Aušros“, „Už taiką“, „Svyturio“ kolūkiuose, Mechanizuotos kolonos, vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vinas“ kolektyvuose. Anykščių J. Biliūno, Troškūnų vidurinėse ir Žaliosios aštuonmetėse mokyklose. Šių ir kitų kolektyvų pirminės partinės organizacijos tobulino mokymo formas ir metodus, kėlė idėjinį-teorinį

lygį ir gerino užsiėmimų turinį, siekė, kad visi politinio švietimo mokyklų klausytojai giliau įsisavintų studijuojamą medžiagą. Gerai politinio švietimo užsiėmimus organizavo propagandistai — „Svyturio“, „Aušros“, Levaniškio kolūkių pirmininkai K. Zygas, V. Kalenda, S. Samsonovas ir kiti propagandini darbu dirbantys kolektyvų vadovai, kurie viešose pavyzdžišiose pareidavo teorinius teiginius, konkrečiai analizuodavo pirmųjų patyrimą, atskleidė pasiekimus, išskyrė ūkių ekonomikoje trūkumus, pateikdavo būdus ir priemones pasireikšiančioms negerovėms pašalinti. Visuomeninės gamybos efektyvumo didinimo ir darbo kokybės gerinimo būdus giliau nagrinėjo „Gintaro“, Androniškių, „Gegužės pirmosios“, „Už taiką“ ir kitų ūkių ekonominių mokyklų klausytojai.

Tačiau politinio ir ekonominio švietimo darbe dar esama ir spragų, nes ne visur šis mokymas įgauna turiningą ir nuoseklų pobūdį. Statybinių medžiagų kombinato, Anykščių ATJ ir kituose kolektyvuose kai kurie užsiėmimai politinio švietimo mokyklose praeidavo blankiai ir nekurbingai, o tas nedarydavo klausytojų akiračiui veiksmingesnio poveikio.

Ruošiantis naujiems politinio švietimo mokslo metams, partinės organizacijos privalo užtikrinti palankesnes sąlygas tam, kad politinis mokymas taptų kuo veiksmingesne dirbančiųjų idėjinio darbinio ir dorovinio auklė-

jimo priemone ir paskatintų klausytojus užimti aktyvesnę poziciją gyvenime, nesitaikyti su tuo, kas prieštarauja socialistiniam gyvenimo būdui.

Vykdam TSKP CK nutarimą „Dėl paskaitinės propagandos būklės ir priemonių jai pagerinti“, rajone kryptingą pobūdį įgauna paskaitinis darbas. Pastaruoju metu gerėja rengiamų paskaitų kokybė. Ypač pagausėjo paskaitų, propaguojančių TSRS ir LTSR Konstitucijų nuostatus, marksizmo-leninizmo teoriją, TSKP vidaus ir užsienio politiką. Gerai paskaitinis darbas organizuojamas „Ateities“, Androniškių kolūkiuose, Vlešintų, Skiemonų vidurinėse mokyklose. Tačiau paskaitinio darbo intensyvumas rajone toli gražu dar buvo nevienodas. Ateistinė tematika paskaitos pernai ir šiais metais nebuvo skaitomos „Gegužės pirmosios“ kolūkyje, Sviesto gamykloje. Statybos ir remonto valdybos kolektyvuose. Gerinant paskaitinio darbo kokybę ir efektyvumą reikšmingu stimulu tam tapo dabar vykstanti visuomeninė lektorių atestacija, kurios metu apžvelgiamas „Zinijos“ draugijos narių atliktas darbas, numatomos konkrečios gairės atečiai.

Politiškai idėjiname darbe vis platesnį pobūdį įgauna aktyvėjanti Liaudies universiteto fakultetų veikla. Nemazas darbas atliktas keliant liaudies ūkio specialistų profesinę kvalifikaciją, plečiant dirbančiųjų akiračį. Tačiau atskirų fakul-

tetų užsiėmimuose buvo stokojama sistemos ir įtaigumo. Ateityje rajono Liaudies universiteto tarybai reikėtų pagerinti kryptingą vadovavimą fakultetų veiklai, pastoviai rūpintis juose vykstančių užsiėmimų tobulinimu.

Sprendžiant dirbančiųjų komunistinio auklėjimo uždavinius, didelis vaidmuo tenka žodinei politinei agitacijai. Partijos žodį masėms rajone šiuo metu neša gana gausus — 232 politinformatorių ir 886 agitatorių būrys. Propaguojant partijos ir vyriausybės nutarimus, skatinant dirbančiųjų gamybinių aktyvumą, nemažą teigiamą darbo patirtį yra sukaupe Sodninkystės tarybinio ūkio, „Pirmyn į komunizmą“, „Už taiką“ kolūkių politinformatorių grupės, „Gimtosios žemės“, Svėdasų kolūkių, Elmininkų eksperimentinio ūkio, agitatoriai. Tačiau atskiruose kolektyvuose politinformatorių ir agitatorių darbas neplanuojamas arba planai sudaromi paviršutiniškai ir formaliai. Nekryptingai individualus agitacinis darbas organizuojamas Melioracijos statybos montavimo valdyboje, Kilonajame mechanizuotoje kolonoje, Cerniachovskio kolūkyje. Pirminės partinės organizacijos privalo kuo atidžiau sukomplektuoti politinformatorių grupių ir agitatorių kolektyvų sudėtį, pasiekti, kad šio ideologinio aktyvo sudėtis kasmet būtų papildoma veikliais, energingais ir autoritetingais gamybininkais, komunistais ir

komjaunuoliais, turinčiais aukštąjį išsilavinimą. Žodinės agitacijos tobulinimo klausimus reikia dažniau svarstyti pirmųjų partinių organizacijų susirinkimuose ir biurų posėdžiuose, juose išklausti politinformatorių, agitatorių darbo ataskaitas, plačiau propaguoti ir paskleisti teigiamą darbo patyrimą.

Igyvendinant darbo žmonių komunistinio auklėjimo uždavinius, labai svarbu auklėti tarybinius žmones mokslinės materialistinės pasaulėžiūros dvasia, nuosekliai organizuoti darbo kolektyvuose ateistinį darbą. Pastaruoju metu rajone nemažą dėmesį skiriamas ateistiniam dirbančiųjų ir jaunios kartos auklėjimui. Šiais metais organizavus rajono mokyklose ateistines popietes, moksleiviams lektoriat skaitė kvalifikuotas paskaitas mokslinės materialistinės pasaulėžiūros klausimais, daugelyje rajono įmonių, kolūkių ir mokyklų kolektyvuose plačiai propaguojamos ir įdiegiamos naujos tarybinės tradicijos. Ateistinio darbo baruose nemaža aktyvumo rodo rajono pedagogai. Tačiau kai kurių mokyklų pedagogai, o taip pat veikiančios rajone ateistų mokyklos klausytojai dar užima pasyvią poziciją šiame darbe, retai skaito paskaitas ateistine tematika. Todėl siekiant geriau koordinuoti visų visuomeninių organizacijų veiklą, nukreiptą ateistinio darbo suaktyvinimui, tikslinga būtų didesniuose dirbančiųjų kolektyvuose sudaryti ateistinio darbo tarybas, o vietinių Tarybų vykdomiesiems komitetams būtina nuosekliau ir išradingiau propaguoti ir įtvirtinti naujas tarybines tradicijas.

Kiekviename darbo kolektyve būtina labiau gilintis į visuomenės nuomonę, nevengti atsakyti dirbančiesiems į neišspręstas problemas, jautriau reaguoti į žmonių poreikius ir pasiūlymus. Tam tikslui pravartu būtų atlikti sociologinius tyrimus ir anketines apklausas, žymiai suaktyvinti lektorių, politinformatorių ir agitatorių veiklą, darbo žmones operatyviau informuoti apie iškilusius aktualiausias uždavinius ir problemas.

Nors pastaruoju metu dauguma rajono valstybinių įstaigų, įmonių, ūkių ir organizacijų vadovų jautriai reaguoja į darbo žmonių pasiūlymus ir pageidavimus, tačiau, deja, dar vis pasitaiso ir biurokratizmo, delsimo, įvairių atsisirkinėjimo atvejų. Pirminės partinės organizacijos privalo principingai kovoti prieš tokius neįtaurus ir abejingumo pasireiš-

kimus ir kaltus asmenis traukti griežton atsakomybėn, visokeriopai didinti reiklumą, kad jautriai ir operatyviai būtų sprendžiami žmonių interesus liečiantys klausimai.

Labai svarbūs ir atsakingi uždaviniai iškyla pirminėms partinėms organizacijoms gerinant karinį-patriotinį ir internacionalinį dirbančiųjų auklėjimą. Broliškiųjų tarybinių tautų tarpusavio bendradarbiavimo vaisius akivaizdžiai jaučia rajono įmonių, organizacijų ir ūkių darbo žmonės, nes iš kitų broliškiųjų respublikų mes gauname sudėtingą techniką ir įrengimus, įvairius gaminius. Todėl pirminės partinės organizacijos privalo nukreipti visuomenines organizacijas ir ideologinį aktyvą tam, kad ryškiau ir įtaigiau būtų propaguojamos broliškiųjų tarybinių tautų draugystės ir teikiamos nesavanaudiškos pagalbos idėjos, tam tikslui veiksmingiau panaudojant paskaitas, pokalbius, informacijas, vaizdines agitacijos stendus ir fotovitrinas.

Pazymint šiais metais 35-ąsias rajono išvadavimo iš vokiškosios okupacijos metines, būtina visose rajono apylinkėse ir miestuose organizuoti politinius-masinius renginius, deramai pagerbti žuvusių tarybinių karių ir partizanų atminimą, organizuoti susitikimus su Didžiojo Tėvynės karo dalyviais.

Kryptingai vadovaujant partinėms organizacijoms Kurklių ir Anykščių II-ojoje vidurinėse mokyklose yra sukurta darni karinio-patriotinio auklėjimo sistema, šių mokyklų pedagogai ir moksleiviai palaiko glaudžius ryšius su karių, žuvusių vadovų mūsų rajono teritorijoje, šeimomis, organizuoja įdomius susitikimus su šių šeimų nariais. Tačiau kai kuriuose kolektyvuose, sprendžiant karinio-patriotinio ir internacionalinio auklėjimo klausimus, vis dar pasigendama kryptingumo šio darbo planingumo ir sisteminumo, retai šie klausimai nagrinėjami partinių, komjaunimo ir kitų visuomeninių organizacijų susirinkimuose. Partinės organizacijos privalo sustiprinti savo veiklą, kad darbo žmonės geriau būtų auklėjami šlovingu komunistų partijos ir tarybinės liaudies kovinių ir darbo tradicijų dvasia.

Pastaraisiais metais rajono partinėse organizacijose buvo principingiau ir giliau aptariamai dorovinio auklėjimo klausimai, darbo kolektyvuose vis griežčiau kovojama prieš negatyvius gyve-

ŽINIOS

apie šienavimo elgą ir pašarų ruošimą 1979 m. birželio 28 d. (procentais)

Ūkio pavadinimas	Nupjauta viso	Pagaminta žolės miltų	Paruošta šieno	Paruošta šieno	Ūkio pavadinimas	Nupjauta viso	Pagaminta žolės miltų	Paruošta šieno	Paruošta šieno
Androniškių	73	37	55	+	Skieponys	77	+	38	—
„Anykščių šilėlis“	98	22	27	57	Surdegis	76	80	54	62
„Ateitis“	80	+	55	54	Svėdasai	91	54	75	97
„Atžalynas“	79	+	87	5	„Svyturys“	91	34	37	30
„Aukštakalnis“	70	74	43	55	„Už taiką“	85	24	37	100
„Aušra“	100	+	61	83	„Vienybė“	100	+	55	—
„Ažuolas“	100	+	46	+	Kolūkiuose:	84	52	52	47
Cerniachovskio	70	+	20	6	Jakšiškių t. ūkis	68	+	38	45
„Gegužės pirmoji“	82	+	38	42	Naujasodžio t. ūkis	75	+	48	26
„Gimtosios žemės“	94	+	37	29	Raguvelės t. ūkis	100	+	54	13
„Gintaras“	75	+	68	80	Staskūniškio t. ūkis	73	+	51	54
K. Staro	92	34	65	—	Sodninkystės t. ūkis	83	+	67	63
Kurkliai	78	+	60	—	Elmininkų ūksp. ūkis	93	19	90	18
„Lenino keliu“	94	51	66	100	Valstyb. ūkiuose:	80	+	62	34
Levaniškis	97	130	86	—	RAJONE:	83	50	54	43
M. Melnikaitės	56	+	39	—					
„Nevežis“	86	+	55	75					
„Pirmyn į komunizmą“	95	+	72	50					
„Puntukas“	89	+	71	—					

+ neturi plano

— nepradėjo gaminti

Valstyb. statistikos Anykščių rajono

informacinė skaičiavimo stotis

nuotrauka iš nuotr.

Didinti ideologinio darbo efektyvumą

„Kiek tai išspūs“

„Aušros“ kolūkio pirminės partinės organizacijos sekretorė J. KRALKIENE pažymėjo, jog kolūkio komunistai yra sudarę planą ideologiniam darbui gerinti ir šiuo planu vadovaujasi praktinėje veikloje.

Ypač kolūkio partiečiai rūpinasi, kad jaunimas rinktųsi žemės ūkio specialybes ir liktų dirbti gimtajame kolūkyje. Siekiant šio tikslo, tamprūs ryšiai palaikomi su Svėdės vidurine mokykla. Nemaža moksleivių sušaukta mokyti į kaimo profesines technines mokyklas, technikumus, žemės ūkio aukštąsias mokyklas su kolūkio stipendija. Grįžę į kolūkį, jaunieji specialistai aprūpinami geriais būtais.

Renkantis žemdirbio profesiją, kolūkiečių vaikams didelį poveikį turi susitikimai su kolūkio darbo pirminiais. Komunistai — patyrę mechanizatoriai, būtent J. Ziberkas, K. Sakus ir kiti padėjo moraliskai subręsti ir kartu išgyli tvirtus profesinius igūdžius daugeliui jaunų mechanizatorių.

J. Kralkienė papasakojo apie tai, kaip „Aušros“ kolūkyje įdiegiamos naujos tradicijos darbo pirmūnams pagerbti.

Paskaitiniame darbe, pažymėjo kalbėtoja, aušriečiams daug padeda įsikūrusi Aulėlių pagalbinės internatinės mokyklos „Zinios“ draugijos lektorių grupė. Šios mokyklos pedagogai itin daug dėmesio skiria ateistinei propagandai gerinti. Mokytojai kartu su kolūkio agitatoriais bei politinformatoriais perteikia tėvams pedagogines žinias, padeda sukurti tinkamą atmosferą vaikų auklėjimui šeimoje.

Siekti geresnių gamybinių rezultatų aušriečiams padeda plėtojamas socialistinis lenktyniavimas. Kolūkio komjaunuliai yra pasiruošę len-

poveikį daro doroviniams auklėjimui. Tokių neigiamų faktų pasireiškė Staškūniškio tarybiniam ūkyje. Kilnojamojo mechanizuoje kolonoje.

Geriausiu darbo kolektyvų patirtis rodo, kad aukšta dirbančiųjų dorovinė kultūra sėkmingai ugdoma ten, kur vadovas, partinė ir kitos visuomeninės organizacijos sumaniai derina ūkinį, organizacinį ir politinį darbą, sudaro palankias sąlygas žmonių kūrybinei iniciatyvai ir sugebėjimams atsiskleisti.

Kuriant sveiką dorovinį psichologinį klimatą kolektyve, didelę reikšmę įgauna kritikos ir savikritikos vystymas. Kritiškumas ir savikritiškumas reiškia tikrąjį žmogaus principingumą, reiklumą sau ir kitiems, nesitaikstymą su aplaidumu darbe. Kritika ir savikritika padeda įveikti pasireiškiančius sunkumus ir negeroves darbe, padeda skatinti žmonių socialinį aktyvumą, ugdyti aktyvią poziciją gyvenime.

Sumanant daugumos pirminių partinių ir visuomeninių organizacijų, ūkių, įmonių vadovų veikla įgalino rajono pramonės įmonių ir žemdirbių kolektyvus pasiekti gerų gamybinių laimėjimų, sėkmingiau įgyvendinti ekonominius ir socialinius uždavinius. Per tris dešimtojo penkmečio metus rajono pramonės įmonės gamybos už-

duotis įvykdė 101,1 proc., o produkcijos realizavimo užduotį — 102,2 proc.

Rajono žemdirbiai trijų šio penkmečio metų grūdų gamybos planą įvykdė 106 proc., pieno gamybos — 103,7 ir mėsos gamybos — 102,4 proc. 1978 metais Sodininkystės tarybinio ūkio žemdirbių kolektyvas buvo apdovanotas TSKP CK, TSRS Ministrų Tarybos, VPSCT ir VLKJS CK pereinamąja Raudonąja vėliava. Šio penkmečio metais reikšmingų rezultatų socialistiniame lenktyniavime yra pasiekę vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynu“, Buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato ir Rājkoopsąjungos kolektyvai.

Tačiau vykdam gamybinius planus nemaža rimtų problemų esama rajono statybinės organizacijos: Kilnojamojo mechanizuota kolona praeitų metų darbų planą įvykdė vos 75 proc. Rangovinėse organizacijose ypač jaučiasi atsilikimas vykdam darbų našumo kėlimo užduotis: 1979 metų pirmojo ketvirčio darbo našumo užduotį KMK įvykdė 86 proc., MSMV — 89 proc., TSO — 94 proc. Nemaža netvarkos ir neorganizotumo dar yra dirbių kolektyvų pasiekty gerų gamybinių laimėjimų, sėkmingiau įgyvendinti ekonominius ir socialinius uždavinius. Per tris dešimtojo penkmečio metus rajono pramonės įmonės gamybos už-

duotis įvykdė 101,1 proc., o produkcijos realizavimo užduotį — 102,2 proc.

Siekiant sėkmingai įvykdyti dešimtojo penkmečio planus, ateityje būtina visuose kolektyvuose didinti auklėjimą ir mobilizuojantį socialistinio lenktyniavimo vaidmenį.

Gerą patirtimą organizuojant soclenktyniavimo sąjūdį yra sukaupusios Elmininkų eksperimentinio ūkio, „Anykščių šilėlio“ ir kitų kolūkių pirminės partinės ir profsąjunginės organizacijos. Tačiau dar atskirų įmonių ir ūkių partinės ir profsąjunginės organizacijos neišvystė reikiamo darbo, kad plačiau būtų diegiama vertinga röstoviečių iniciatyva „Dirbti be atsiliekancijų“. Reikia ne tikai deramai pagerbti darbo pirmūnus, soclenktyniavimo nugalėtojus, bet pasiekti, kad jų teigiamas patyrimas būtų diegiamas kuo plačiau kolektyvuose.

Gražių pavyzdžių esama rajone, kai ūkių vadovai, partinių organizacijų sekretoriai atidų dėmesį skiria moksleivių darbo ir poilsio stovyklų darbo gerinimui, jaunosios pamainos darbiniam auklėjimui. Nuosirdžiai jaunaisiais talkininkais rūpinosi „Anykščių šilėlio“, „Gimtosios žemės“, „Ateities“ ir kai kurių kitų ūkių

vadovai ir pirminės partinės organizacijos. Tačiau susirūpinimą kelia tai, kad rajone jau treči metai neįvykdo nos pasiuntimo į kaimo proftechnines mokyklas planinės užduotys, dar nepakankamai stoja jaunuolių mokyti į žemės ūkio profilio aukštąsias mokyklas ir technikumus, mažai nukreipiama jų mokyti su ūkių stipendijomis.

Gerinant darbo žmonių estetinį auklėjimą, kasmet rajone rengiamos tradicinės zonišės ir rajoninės dainų šventės, organizuojami kiti masiniai kultūriniai renginiai, nemažas darbas atliktas puoselėjant ir įtvirtinant literatūrinės tradicijas.

Tačiau sprendžiant kultūros darbo gerinimo uždavinius, rajone susiduriame ir su kai kuriomis problemomis: dar silpnai yra kai kurių kultūrinų įstaigų materialinė bazė, stokojama šioms įstaigoms kvalifikuoti specialistai, šiose įstaigose dar pasireiškia didelė kadru kaita, jauniems specialistams ne visada sudaromos tinkamos darbo ir buities sąlygos.

Pirminės partinės organizacijos, apylinkių Tarybų vykdomieji komitetai privalo geriau rūpintis poreikiais, siekiant, kad kiekviena kultūros ir švietimo įstaiga taptų veiksmingu masinio politinio darbo centru,

dirbtų intensyviai ir kurbiškai, padėtų įtvirtinti pažangias kultūrinio masinio ir sportinio darbo formas.

Labai svarbia paskirtį darbo kolektyvuose privalo atlikti vaizdinė agitacija, kuri būtina veiksmingiau panaudoti propaguojant socialistinio lenktyniavimo eigą, darbo pirmūnų pasiekimus, tarybinio patriotizmo ir internacionalizmo idėjas.

Reikia rajoninės spaudos puslapiuose ir vietinio radijo laidose įtaigiau nušviesti pirminių partinių organizacijų sukaupą patirtimą ideologinio darbo srityje, išryškinti geriausiųjų ideologinio fronto aktyvistų taikomas darbo formas ir metodus, jų įtaką gerinant kolektyvuose moralinį psichologinį klimatą, ugdant draugiškus kolektyvo narių santykius. Kartu reikia spaudoje griežtai kritikuoti neatsakingumo, neorganizotumo ir kitus neigiamus reiškinis, ryžtingiau kovoti už spausdinto žodžio veiksmingumą.

Siekiant užtikrinti ideologinio darbo veiksmingumą ir kryptingumą, būtina visoms pirminėms partinėms organizacijoms atidesnį dėmesį ateiityje sutelkti į šio darbo einamąjį ir perspektyvinį planavimą, pastoviai rūpintis visuomeninių organizacijų veiklos koordinavimu.

IŠ PLENUMO DALYVIŲ MINČIŲ, PASIŪLYMŲ

„Aušros“ kolūkio pirminės partinės organizacijos sekretorė J. KRALKIENE pažymėjo, jog kolūkio komunistai yra sudarę planą ideologiniam darbui gerinti ir šiuo planu vadovaujasi praktinėje veikloje.

Ypač kolūkio partiečiai rūpinasi, kad jaunimas rinktųsi žemės ūkio specialybes ir liktų dirbti gimtajame kolūkyje. Siekiant šio tikslo, tamprūs ryšiai palaikomi su Svėdės vidurine mokykla. Nemaža moksleivių sušaukta mokyti į kaimo profesines technines mokyklas, technikumus, žemės ūkio aukštąsias mokyklas su kolūkio stipendija. Grįžę į kolūkį, jaunieji specialistai aprūpinami geriais būtais.

Renkantis žemdirbio profesiją, kolūkiečių vaikams didelį poveikį turi susitikimai su kolūkio darbo pirminiais. Komunistai — patyrę mechanizatoriai, būtent J. Ziberkas, K. Sakus ir kiti padėjo moraliskai subręsti ir kartu išgyli tvirtus profesinius igūdžius daugeliui jaunų mechanizatorių.

J. Kralkienė papasakojo apie tai, kaip „Aušros“ kolūkyje įdiegiamos naujos tradicijos darbo pirmūnams pagerbti.

Paskaitiniame darbe, pažymėjo kalbėtoja, aušriečiams daug padeda įsikūrusi Aulėlių pagalbinės internatinės mokyklos „Zinios“ draugijos lektorių grupė. Šios mokyklos pedagogai itin daug dėmesio skiria ateistinei propagandai gerinti. Mokytojai kartu su kolūkio agitatoriais bei politinformatoriais perteikia tėvams pedagogines žinias, padeda sukurti tinkamą atmosferą vaikų auklėjimui šeimoje.

Siekti geresnių gamybinių rezultatų aušriečiams padeda plėtojamas socialistinis lenktyniavimas. Kolūkio komjaunuliai yra pasiruošę len-

tyniavimo sutartį su Rokiškio rajono Suvainiško kolūkio komjaunuoliais.

„Spartak“ fabriko direktorius M. ROSCENKOVAS pažymėjo, kad įmonėje nemažas darbas atliktas gerinant žmonių idejinį-politinį auklėjimą, tobulinant socialistinio lenktyniavimo organizavimą. Tarpusavyje lenktyniauja ateikių profesijų darbininkai, cechų kolektyvai. Spartakiečiai neseniai užmezgė lenktyniavimo ryšius su broliškosios Baltarusijos Novogrudoko veltinių fabriko dirbančiais. Be to, kolektyve prigijo darbo veteranų pagerbimo tradicijos, palaikomos pirmaujančių šalies įmonių vertingomis iniciatyvomis. Visa tai sustvirtina kolektyvą, padeda žmonėms darniau traukti, rimtingai vykdyti gamybos užduotis.

Fabriko komunistai deda pastangas gerinti darbininkų darbo ir buities sąlygas. Netolimoje ateityje visi fabriko darbininkai bus aprūpinti būtais. Įmonė rekonstruojama, modernizuojama. Tačiau techninio perinklavimo tempai, kalbėtoja nuomone, dar pernelyg lėti ir tai yra kliūtis darbo našumo didinimui.

Kurklių kolūkio pirmininkas L. IMBRASAS kalbėjo apie tai, jog ūkių vadovai, stengdamiesi stiprinti politinio švietimo mokyklų bazę, susiduria su tam tikrais ribojimais, limitais. Kalbėtoja nuomone, ne visiems ūkiams tikslinga politinio švietimo bazės stiprinimui skirti vienodą lėšų kiekį: vienu šiuo būdu jau gana solidi, kitur ją būtina nedelsiant papildyti ypač vaizdinėmis techninėmis priemonėmis.

L. Imbrasas pažymėjo, jog ūkių kolūkių partinė ir kitos visuomeninės organizacijos daug dėmesio skiria kolūkiečių patriotiniam internacionaliam auklėjimui. Kur-

liečiai rūpestingai prižiūri už Tėvynės laisvę kritusių karių kapus, svingai sutinkia Kurklių žemėje besišalinčius išvaduotojų gimines, atvykstancius čia švesti Pergalės dienas. Kalbėtojas siūlė daugiau rūpintis revoliucines praeities paminklų globa. Antai, pastatas, kuriame buvo įsikūręs Kurklių revkomas, buvo prieš kurį laiką pritaikytas Kurklių vidurinės mokyklos internatui, bet dabar jis apleistas, nenaudojamas. Reikia skubiai spręsti, kas taps šio revoliucinės praeities paminklo šeiminku.

Viena opiausių problemų kaimo komunistams, anot L. Imbraso, — jaunosios kartos profesinis orientavimas. Bėda ta, pažymėjo kalbėtojas, kad žodžių, raginančių rinktis žemdirbio profesiją, jaunimui mes nešykštume, bet per mažą įgyvendinamą konkrečių priemonių, kad nuo paanglystės metų vaikų įprastų prie darbo žemės ūkyje ir jį pamėgtų. Kalbėtojas siūlė Kurklių vidurinėje mokykloje mokyti vaikus ne automobilizmo, kaip numatyta šios mokyklos projekte, o mechanizatoriaus profesijos. Aplinkiniai kolūkiai nepašykštėtų lėšų mechanizatorių mokymo bazei mokykloje įrengti.

Anykščių II vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja E. VINGRIENE plenumo pasakojo apie tai, kaip šios mokyklos komjaunimo organizacija rūpinasi moksleivių visuomeninio aktyvumo skatinimu, jų idejinio brandinimu.

Kalbėtoja išreiškė susirūpinimą tuo, kad dalis moksleivių tėvų vienpusiškai orientuoja vaikus tik kuo daugiau išmokyti, įsigyti tam tikrą žinių sumą, siūlo jiems mažiau energijos skirti visuomeninei veiklai ir pamiršta apie teigiamą moralinių savybių ug-

dymą. Tokie tėvai nepagalvoja, kad jaunam žmogui svarbu ne tik daug žinoti, bet ir sugebėti nuosirdžiai sugyventi su kitais žmonėmis. Be to, prasminga visuomeninė veikla praturtina moksleivių laisvalaikį, padeda jiems išaugti doriams.

Esama tokių moksleivių, kurie nelinkę giliai studijuoti teorinių mokslų, bet mėgsta darbininkškas profesijas. Deja, ne visi tėvai šiems vaikų polinkiams pritaria — jie siekia, kad sūnus ar dukra būtinai ruošytųsi stojimui į aukštąją mokyklą. Nepaisant tėvų raginimų, tokie vaikai vyresnėse klasėse mokslo blogai, pradeda išdykauoti ir kartais net nuslysta į nusikaltimų kelią. Pedagogams nelengva įtikinti visus tėvus, kaip reikėtų šeimose spręsti dorovinio auklėjimo, profesinio orientavimo problemas. Čia labai praverstų ūkių, įmonių partinių organizacijų parama.

Anykščių statybos ir remonto valdybos murininkas V. CHOLINAS pažymėjo, kad šios valdybos komunistai sėkmingai plečia savo aktyvų politinio švietimo mokyklos užsiėmimus. Mobilizuojant statybininkus naušiau dirbti, tausoti medžiagas, išaiškinant valdybos žmonėms TSKP vidaus ir užsienio politikos klausimus, nemažą darbą atlieka SRV agitatorių kolektyvas, kuriam sumaniai vadovauja komunistė Stasė Kubickienė. Valdybos komunistai, sukaupe didelę darbo patirtį, nuosirdžiai globoja jaunuosius statybininkus.

Anykščių sodininkystės tarybinio ūkio politinformatorė O. FILIPAVICIENE pasakojo plenumo dalyviams apie šio ūkio politinformatorių grupės darbo organizavimą. Jų ūkyje yra keturi politinformatoriai, specializuojasi atskiroms temoms. Ūkio

žmonės susitikimuose su politinformatoriais domisi tolesnio žemės ūkio vystymo perspektyviniais planais, soclenktyniavimo nuostatais, darbo apmokėjimo klausimais, kelia įvairius trukumus ir nori gauti konkrečius, išsamius atsakymus. Gerai žinodama ūkio reikalus, visada tiksliai atsako į darbininkų klausimus politinformatorė vyr. ekonomistė Vanda Paškauskienė. Remiantis „Gimtosios žemės“ kolūkio patyrimu, tarybiniam ūkyje įsteigti 8 ideologinio darbo centrai žmonių susibūrimo vietose, kaip antai, fermų poilsio kambariuose, pieno supirkimo punkte, mokykloje. Atsakingais už politinį masinį darbą šiuose punktuose paskirti darbuotojai, kurie gerai pažįsta susirekančius žmones, žino jų poreikius. Ateityje numatoma ūkyje paskirti 8 politinformatorius, siekiant, kad visi žmonės būtų operatyviau informuojami apie svarbiausius kolektyvui iškilusius uždavinius, mūsų šalies vidaus ir tarptautinio gyvenimo įvykius.

Levaniškio kolūkio pirmininkas S. SAMSONKOVAS pažymėjo, jog TSKP CK nuotarine dėl ideologinio ir politinio auklėjamojo darbo gerinimo neatsilikinai nurodoma, jog mums būtina mokyti iš TSKP istorijos. Kalbėtojas pareiškė, jog jis, budamas kolūkio vadovas, su dideliu pasitenkinimu priėmė partinį įpareigojimą vadovauti politinio švietimo mokyklai. Šios mokyklos užsiėmimuose išanalizuojama, kaip marksizmo-leninizmo teorijos teiginiai įgyvendinami praktikoje, ūkinėje statyboje.

S. Samsonkovas kalbėjo apie tai, kad Levaniškio kolūkyje, kaip ir kituose ūkiuose, gyvena daug pensininkų, kurie visuomeninėje gamybo-

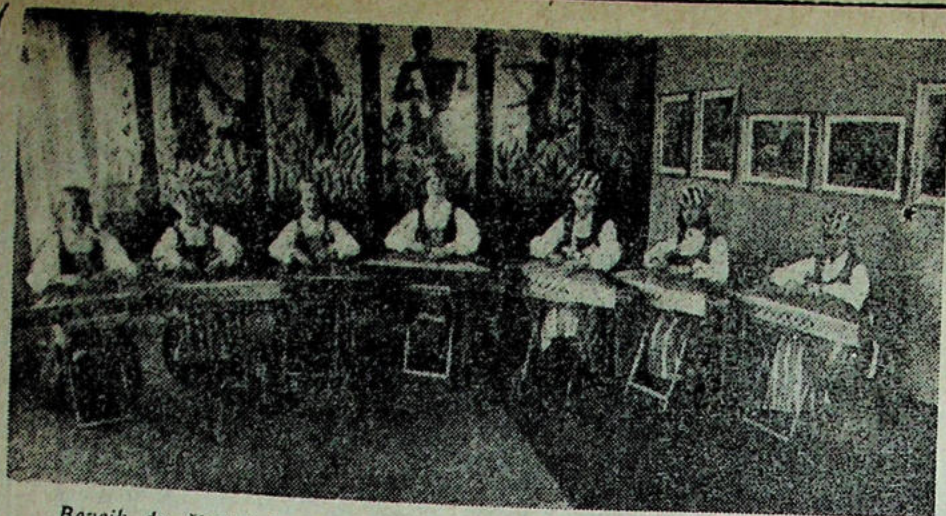
je menkai tedalyvauja arba nebepajėgia dirbti. Tačiau šie žmonės turi didelę įtaką jauniosios kartos auklėjimui, nes pas juos ilgiai vieši, vasaruoja anukai. Senieji kolūkiečiai geriau už bet ką kita žino, kas buvo bloga buržuazinėje visuomenėje. Visi jie džiaugiasi, kad dabar žemdirbio gyvenimas tapo gražesnis, šviesesnis. Kolūkio komunistams reikia kryptingai dirbti su pensininkais, siekiant, kad jie savo gyvenimo patyrimą perduotų jaunajai kartai.

Rajono LDT vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja V. ZABARAUSKIENE savo pasisakyme kalbėjo apie vis didėjantį Liaudies deputatų tarybų vaidmenį įtraukiant rajono įmonių ūkių darbo žmones į valstybės valdymą, siekiant didesnio gamybos efektyvumo, intensyvinant rajone kultūrinį ir sportinį gyvenimą. Kalbėtoja papasakojo apie didelius užmojus, stiprinant rajono ideologinių įstaigų materialinę bazę, statant naujas mokyklas, ūkių ir įmonių vaikų lošėlius-darželius kultūros įstaigas. Kartu įpareiškė priekaisčius Anykščių SRV statybininkams, uždelsiusiems Kurklių vidurinės mokyklos statybą ir Anykščių kilnojamojį mechanizuotą kolonai, kurios žmonės neišvengė broko, statydami Traupio aštuonmetę mokyklą. Kalbėtoja taip pat pažymėjo, jog eilėje rajono apylinkių, ūkių būtina sparčiai rekonstruoti kultūros įstaigas, įrengti sporto aikštynus, apsirūpinti sporto metodistų kadrais.

Plenumo taip pat kalbėjorajono laikraščio „Kolektivinis darbas“ redaktorius ST. VINCIONAS, LKP CK lektorių grupės vadovas P. VITKUNAS.

Svarstytų klausimų plenumo priėmė nutarimą.

„K. d.“ Inf.

Beveik du šimtai jaunųjų druskininkiečių lanko miesto muzikos mokyklą. Jie sėkmingai dalyvauja įvairiuose konkursuose, dažnai koncertuoja, susilinka su žymiais muzikais ir kompozitoriais, stengiasi giliau pažinti jų garsaus žemėlio M. K. Čiurlionio kūrybą.

NUOTRAUKOJE: repetuoja kanklininkės.

A. Dilio (ELTA) nuotr.

Pokalbį tęsia skaitytojas

Vaikų ateitis — tėvų rankose

Padėti žmogui nelaimėje, ištiesti pagalbos ranką sunkius — sunkus ir sudėtingas dalykas. Ypač tada, kai tos klaidos tampa įpročiu, neatskiriama gyvenimo dalimi. Baisu, kai šiuo keliu breną nepilnamečiai, vos į gyvenimo vieškelį išėję vaikai. Matant tokius negatyvius reiškinius, norisi kreiptis į tėvus:

— Kodėl jūs rūpinotės tik savo gyvenimu? Kodėl pamiršote vaikus ir palikote juos likimo valiai? Kodėl užmiršote pagrindinę tėvų pareigą — išauklėti juos dorais, darbščiais žmonėmis? Kodėl savo asmeninį gyvenimą nerodėte pavyzdžio vaikams?

Tikriausiai, daugelis bandys man prieštarauti, sakydami, kad tokių tėvų nėra, kad aš linkusi matyti tik tų tėvų klaidas. Mėgins tvirtinti, kad šioje srityje kalčiausia mokykla. Sutinku su tuo. Dažnai būna kalta mokykla. Bet ką gali padaryti mokykla, kai į klasę ateina 13–15 metų vaikai, įpratę muštis, trupinti dantis net broliui, rūkyti, keiktis baisiausiais keiksmažodžiais? O mokyklą lanko kas antrą-trečią dieną.

Jaučiu, kai kas vos suvaldydamas šypsena nori pridurti:

— Juk buvo kita mokykla? Kodėl ji nesirūpino?

Taip, buvo. Bet ir ankstesnė mokykla minėti vaikai lankė kas trečią-ketvirtą dieną. Tikriausiai, ir anos mokyklos mokytojai pramynę kietą taką, ieškodami dingusių vaikų ir kas savaitę užrankyčių atsivesdami juos į klasę. Jie net iš internato sugebėjo pabėgti. Kol surado, kur šeima gyvena (tėvai dažnai keičia gyvenamą vietą), praėjo pusė metų. Ką čia daugiau galima kaltinti, jeigu ne tėvus?

Motina, nusiskysdama nesugebėjimu valdyti jau beveik suaugusius sūnus, dažnai pasako:

— Kam aš juos ėmiau iš tėvo? Maniau, kad jie padės auginti mažesnius.

Reikia, vaikai motinai reikalingi tik padėti auginti mažesnius. O kur motiniška meilė vaikams? Kur jautrumas, švelnumas, šiluma? Juk be šilumos negali iš žinės prasikalti net atspariausio augalo daigelis. O čia juk žmonės? Žmogų išauginti be meilės negalima. Tada jis bus ne žmogus, o tik būtybė.

— Ateis pavasaris, baigsis mokslo metai, išgrįsiu juos atgal pas tėvą, — užbaigia pokalbį motina.

Išgrįsti lengviausia. O ką ras vaikai pas tėvą. Juk jie jau buvo ten. Tėvas irgi užmiršo, kad auklėti galima tik mylint vaikus.

Taip ir auga nelaimingi, stumdomi nuo vieno prie kito. O kur vaikams rasti atamos tašką, kaip įsitvirtinti gana sudėtingame gyvenime? Svarbiausia, jie nieko gero nemoka. Neturi jokių darbinio įgūdžių. Nejaucia meilės net vienas kitam. Iš kur jie mokės dirbti, jei niekas jų nemokė, nemokė ir gerbti vienas kito, mylėti brolio brolių.

Zinoma, dar ne viskas prasta. „Dideli norai kalnus griauja“, — sako liaudies išmintis. Bet reikia, kad tuos norus rodytų patys paauklėję. Auklėjimas be saviauklos nieko neduos. Bet kaip tuos norus sužadinti, kaip priversti vaikus susimąstyti? Kaip keturiolikmečiams, penkiolikmečiams pradėti diegti darbinis įgūdžius, jeigu jau lygiai tiek metų pavėluota?

Nebūkime abejingi klystkeičiams žengiančių vaikų likimui. Padėkime jų širdelėse įsižiebtį nors mažyčiam šviesos žiburčiui, kuris ilgai, saugomas rūpestingų rankų, gali tapti ryškiu šviesos šaltiniu.

Sie metai yra tarptautiniai vaikų metai. Tai mus dar daugiau įpareigoja atidoti visas jėgas, kuriant šviesią vaikų ateitį.

M. Rataitienė

Pionierių vasara

Tik pasibaigus mokslo metams, pionierių stovykloje „Zubronok“, Naručio ežero pakrantėje, prasidėjo respublikinis „Timuro komandos“ įsiskydis. Baltarusijos pionieriai ir jų svečiai iš Arzano, kur praėjo Guidaro vaikystė, papasakojo apie savo darbus, apie išikiniybę šovingoms vyresniųjų kartų radicijoms, žygiavo partizanų

šlovės vietomis, susitiko su kovų ir darbo didvyriais.

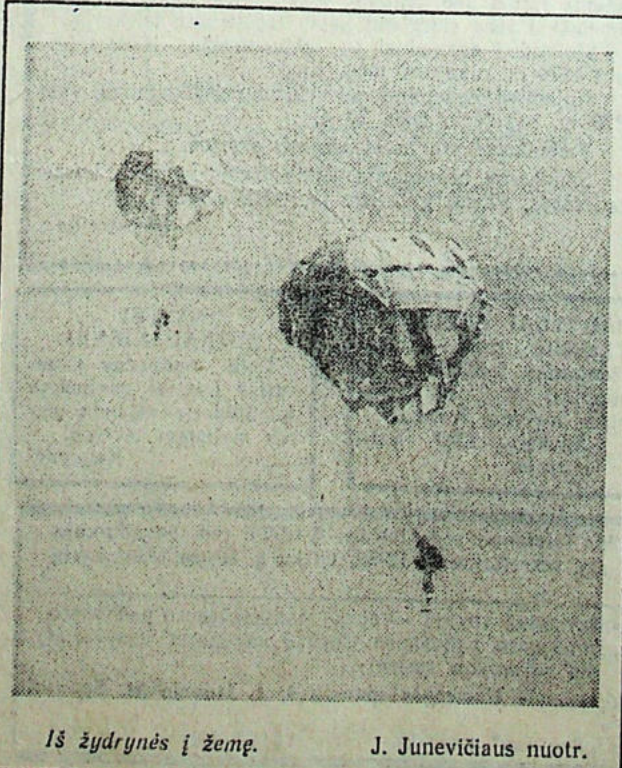
Respublikoje veikia pusketvirtą tukstančio pionierių ir gydomųjų stovyklų. Jose šiemet išsėdės ne tik Baltarusijos moksleiviai, bet ir jų svečiai iš sąjunginių respublikų, taip pat iš Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos.

Daržas... ant stogo

Baranovičių gelžbetoninių dirbinių gamyklos valgyklą aprūpina ankstyvosiomis daržovėmis šiltnamiais, pastatytas ant gamybinio korpuso stogo. Po stiklu — 600 kvadratinio metrų neįprastas daržas o netrukus jį žada-

ma išplėsti.

Šiltnamį apšildo iš gaminių garinimo kamerų šėję garai, kurie anksčiau nebuvo jokios naudos. Iš kiekvieno kvadratinio metro surenkama po 30 kilogramų agurkų ir žalumynų.

Iš žydrynės į žemę.

J. Junevičiaus nuotr.

Profilaktinėse tarybose

Kol piktžolės nesubujojo

Ilgai vargo K. Staro kolūkio profilaktinė taryba su Bronium Sniceriu. Ne kartą jis buvo svarstytas tarybos posėdyje, ne kartą kalbėjosi su juo ūkio vadovai. Penktąjį savo amžiaus dešimtmetį įpusėjęs B. Sniceris kiekvieną kartą žadėjo bent jau darbo metu nebedraugauti su stikleliu. Bet pažadą išlaikydavo geriausiu atveju tik dieną-kitą. Ir kai dabar var-tai ūkio profilaktinės tarybos užvestą B. Snicerio asmenis bylą, tai ten randi fermos vedėjos, kurioje dirba B. Sniceris, pranešimus, kad šis atėjo į darbą girtas, pranešimus iš rajono VRS apie tai, kad už šliūtinėjimą keliuose ir gatvėse jam skirtos pinigines nuobaudas arba buvo apnakvdyntas tokiems skirtame VRS „viešbutyje“. Buvo bandyta dar kartą rimtai pasikalbėti su B. Sniceriu Troškūnų apylinkės tarybos kovos su girtavimu komisijoje. Bet jį posėdį B. Sniceris atėjo girtas kaip pėdas ir pokalbis neįvyko.

Dabar B. Sniceris priverstinai gydomas nuo alkoholizmo ir apie tai gal nebevertėtų kalbėti, jei ne ta aplinkybė, kad ūkio profilaktinė taryba su tam tikru nerimu stebi dar keletą asmenų.

Dirba K. Staro kolūkio fermoje Jonas Jonelis. Šiaip žmogus būtų nieko, ne tinginys. Bet lig tik ateina pavasaris, J. Jonelis tampa panašus į B. Snicerį. Reikalingas tas, kad pagal darbo pobūdį, jam skirtas naudojimuisi kolūkio arklys. Atlikęs fermos kas reikalinga, J. Jonelis pavakariuokais ima talkinti kaimynams ir tolimiesiems kolūkiečiams įdirbant sodybinius sklypus. Gi kaimynai, žinodami J. Jonelio silpną stiklų, atsilygina svaigalais. Po kiekvieno talkininkavimo J. Jonelis „ateina į darbą, kaip sakoma, „skaudančia galva ir raudo-

nomis akimis“. Suprantama, koks iš jo tebūna darbininkas. Ir už vis keisčiausia, kad dar daugelis kolūkiečių nenori suprasti, jog už paslaugą girdydami kaimyną vyneliu ar degtine, jie iš tikrųjų rodo ne gerą širdį ir dėkingumą, o abejingumą nepakankamai tvirtos valios žmogui. Toks elgesys labai primena pasakaitę, kurios vienas veikėjas skęstant, antrasis, užuot jį gelbėjęs, palaria nebesikamuoiti ir leisti jį dugną. Ir jaučiasi jam padėdas. Aplamai, daug

kur dar gajus niekam tikęs paprotys už bet kokią paslaugą, talką atsilyginti svaigalais. Gajus jis ir K. Staro kolūkyje. Todėl profilaktinė taryba, vadovaujama kolūkio pirmininko pavaduotojo Algimanto Eivos, labai daug dirba, kovodama su šia blogybe.

Be to vien tai yra profilaktinės tarybos rūpestiu. Čia labai didelis dėmesys skiriamas jaunuoliams, kurių elgesys kelia susirūpinimą.

Troškūnų vidurinės mokyklos ir ūkio profilaktinės tarybos dėmesį jau senokai patraukė Laimutis Pukenis. Jis blogai mokosi, meluoja mokytojams, bėgioja iš pamokų, iš namų išsina į mokyklą, bet jį nenuveina ir bastosi nežinia kur. 1978 m. jis netgi apsigėdė. Beje, smulkių gribštavimų pasitaikė anksčiau, pasitaiko ir dabar: balandžio mėn. iš traktoriaus žibintų išsuko lemputės, anksčiau iškomplekta-vo motociklą ir t. t. L. Pukenis tėvai Povilas ir Marytė Pukeniai kolūkyje žinomi kaip darbštūs, sąžiningi žmonės. Tad kodėl jų atžala kelia visiems rūpestį?

Kai kolūkio profilaktinėje taryboje, dalyvaujant Troškūnų vidurinės mokyklos pedagogams, buvo svarstomi P. ir M. Pukeniai už blogą sūnaus auklėjimą, paaiškėjo, kad jie sūnaus mokymosi ir elgesio kontrole beveik nesirūpina. Pilnų septyniolikos metų neturintis vaikinukas bastosi po miestelį iki vidurnakčio, kartais pareina neblaivus. Namų ruošoje jis neturi jokių pareigų.

Be to, tėvai Laimačiui dažnai duoda ir duoda pinigų „smulkioms išlaidoms“, o kokios tos „smulkios išlaidos“, kam sunaudojami pinigai, nepasiteirauja.

Paskaitos — kultūrinio gyvenimo dalis

Paskaitos yra kultūrinio, idėjinio, politinio švietimo bei auklėjimo dalis. Žmogus klausydamasis įvairių paskaitų, praplečia savo akiratį, tampa daugiau išprususiu, daugiau žinančiu visuomenės nariu. Ypač tai labiausiai prieinamas lavinimosi būdas regėjimo invalidams.

„Zinijos“ draugija turi nemažą būrį puikių lektorių, kurie moka sudominti klausytoją. Bene daugiausia įdomių pokalbių mums suruošė daugelį užsienio šalių aplankęs LKP Anykščių rajono komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus instruktorius V. Pupeikis. Jis 12 kartų mums skaitė paskaitas skirtingomis temomis.

Aklųjų draugijos Anykščių pirminės organizacijos uoli paskaitininkė yra ir gydytoja M. Pupeikienė. Ji mums perskaitė 20 paskaitų medicinos klausimais ir iš savo darbo patirties. M. Pupeikienė gera aklųjų pagalbininkė, nuoširdžiai rūpinasi tais, kurie tampa regėjimo invalidais dėl traumų ar susirgimų, netekę dalinio ar visiško regėjimo. Gydytoja padeda nelaimės atveju rasti geresnę išeitį, rūpinasi, kad aklasis susietu savo gyve-

Negana to, L. Pukenis susi-remontavo motociklą ir, neturėdamas tam teisių, važinėja juo. Tėvas sakosi draudžias važinėti. Bet tatal skamba juokingai. Juk užtenka patikimai užrakinti motociklą sandėliuke ir ber-niukštis prie jo neprieis. Posėdyje Povilui ir Marytel Pukeniams buvo nurodyta, kad viena sūnaus pasukimo į klystkelius priežasčių yra tai, kad jie nesilankydavo į mokinių tėvų susirinkimus. Aiškinimasis, kad jie užimti kasdieniu darbu, yra nerimtas, nes kolūkyje yra daug šeimų, kurių tėvai taip pat kasdien dirbaujami laukuose ir fermose, augina po keletą vaikų ir vis tik randa laiko pabendrauti su mokytojais, klasių vadovais, sužinoti, kaip jų vaikai mokosi ir elgiasi mokykloje, išklausti patarimų, kas darytina šeimoje, kad mokyklos ir šeimos pastangos auklėjant vaikus taptų viena visuma.

Už nepakankamą rūpinimąsi sūnaus Laimučio auklėjimu Povilui ir Marytei Pukeniams pareikštas viešas papeikimas. Zinoma, tas darbiams ir sąžiningiems tėvams nedaro nei garbės, nei malonumo. Bet šitai Pukeniams gal padės įsisamontinti, kad vien sąžiningo kolūkiečio pareigos atlikimo mažai, kad jie yra tėvai ir atsako ir prieš kolektyvą, ir prieš savo sąžinę, už sūnaus auklėjimą.

K. Staro kolūkio profilaktinė taryba varo gana plačią vagą, dirbdama teisėtvarkos profilaktinį darbą. Tenka palinkėti jos nariams neblės-tančios energijos, padedant rauti dar pasitaikančias gyvenimo piktžoles. Rauti, kol jos nesubujojo, kol galutinai nesužalojo vieno ar kito kolektyvo nario.

K. Janulionis

nimą su aklųjų draugija, kur gaus reikiamą paramą, priimaną darbą, vėl taps darbin-gu. Gydytoja M. Pupeikienė pelnė pasitikėjimą kaip nuoširdi gydytoja, gera patarėja.

Daug įdomių paskaitų perskaitė ir mokytojai J. Masytė, T. Kazlauskas, M. Sablevičienė ir kiti. Jų paskaitos paliko mums gilų įspūdį, su-pažindino su pasaulio šalimis, su įvairių kraštų darbo žmonių gyvenimu, jų papročiais, kultūra, švietimu.

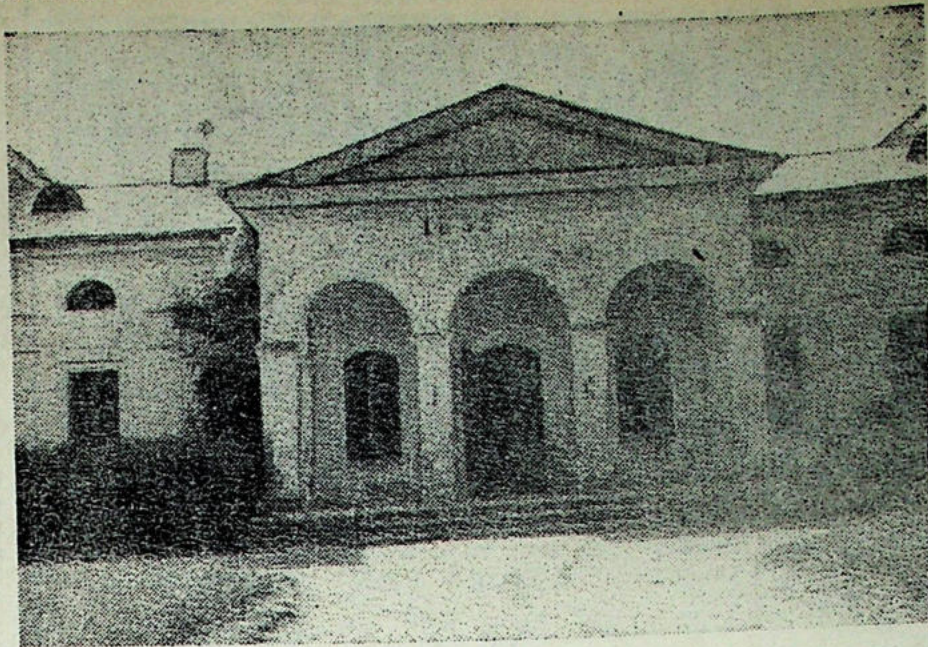
Susidomėję organizacijos nariai klausėsi M. Sablevičienės paskaitos „Krikščionybės atsiradimas ir jos esmė“. Kas nebuvo aišku, žmonės norėjo išsiaiškinti, įsitikinti, gerai suprasti. Klausytojai liko dėkingi už įdomią paskaitą, pageidavo dažnesnių susitikimų su lektore M. Sablevičiene.

D. Cepokas
LAD Anykščių pirminės organizacijos pirmininkas

KNIEK IYVINIS
DARBAS

3 psl. 1979. VI. 30

Burbiškio architektūrinis ansamblis

Burbiškio rūmų fasadas.

Sodybų ansamblius buvo įprasta statyti vaizdingos gamtos fone, įkurti prie jų parkus. Burbiškio kaimo vietovėje esančiam gamtovaizdį nedaug reikėjo keisti — vingiuotas Anykšties upelis, gilūs, medžiais apaugę jo slėniai sudaro natūralią aplinką, kurioje išdėstyti pastatai ir kai kur užsodinti medžiai.

XVII amžiuje ir XVIII a. pradžioje ansamblis ir Burbiškio dvaras priklausė Vilniaus akademijai, XVIII a. pabaigoje — Minsko seniūnui. Pastatų iš to laiko neišliko — jie galėjo būti mediniai. XIX a. pirmoje pusėje Burbiškį valdė Venslovaičiai, kurių iniciatyva 1853 metais pastatyti rūmai. 1933 metais dvarą nupirko kunigas P. Zabiela ir įkūrė rūmuose bažnyčią bei kleboniją, dalį patalpų palikdamas pradžios mokyklai. Rengiant bažnyčią, nukentėjo rūmų įvaizdis: buvo išgriauta rytinė kapitalinė siena ir pristatyta trisienė iškyša altarinei apsidei. Tik Tarybų valdžios metais 1954 m. bažnyčia iškelta ir visi rūmai paskirti septyniolėtei (nuo 1961 m. aštuonmėtei) mokyklai. Kitais ansamblio pastatais naudojosi kolūkis. Vertingiausi yra rūmai ir oficina, kurie saugomi valstybės kaip vėtinės reikšmės architektūros paminklai. Bet tik kartu su parku ir ūkiniais statiniais jie sudaro

pilną įspūdį apie šį praejusio amžiaus vidurio sodybinį ansamblį.

Parkas užima beveik 5 ha teritoriją. Pasakojama, kad dvarininko Venslovaičiaus žmona buvusi prancūzė ir parsikvietusi architektą iš Prancūzijos, kuris vadovavo rūmų statybai ir parko užsodinimui. Iš tiesų, gana sudėtingi rūmų išorės tūriai, o ypač turtingas vidaus dekoras parodo įgudusio kūrėjo ranką: deja, neturime archyvinų duomenų, kurie nurodytų autorių.

Ansamblio teritoriją dalina Anykščių — Leliūnų kelias, kurio vienoje pusėje įsikūrę reprezentaciniai pastatai (rūmai, oficina) kitoje — ūkiniai. Abipus laisvai užsodintas parkas: medžiai ir krūmai pagal rūšis išdėstyti taip, kad ypatingai išryškėtų formų, spalvų, augimo sąvybių skirtumai. Aukštaūgių grupės kaitaliojasi su žemaūgių krūmų želdynais, yra didelių vienių medžių — ąžuolų, eglių. Iš viso parke priskaičiuojama virš 30 rūšių medžių ir krūmų, dalis jų yra atvežtiniai. Toks laisvo tipo parkas vadinamas peizažiniu, jo tėvynė — Anglija.

Pastatų išdėstymas susietas su vietovės reljefu. Rūmai, kuriuos norėta sodyboje pabrėžti, pastatyti aukščiausioje plokštikalnės vietoje. Nuo kelio į juos veda laipuočių medžių alėja, prie-

šais fasada apjuosianti pusapskritę aikštelę. 1933 m. ji buvo prisodinta žemaūgių eglių, suardant išplanavimo simetriją. Rūmai yra vėlyvojo klasicizmo stiliaus (1853), kuriam būdingos sunkios proporcijos ir nedetailuotos formos. Planas ištiesio stačiakampio pavidalo, visose pusėse išsikiša rizalitai. Tai kytas anfiladinis patalpų išdėstymas (salės išrikiuotos pagal vieną ašį), nuo seno populiarus rūminėje architektūroje. Centrinė rūmų dalis vienaaukštė, o šoniniai rizalitai — dviaukščiai. Tačiau centrinė dalis paaukščiuta mezoninu ir dengta aukštu stogu, o rizalitų stogai nuožulnūs, todėl bendras turis išlygintas, vientisas. Gaila, neišlikęs vertikalus rūmų akcentas — bokštas — belvederis. Pagrindinio fasado centrai pagyvena masyvus portikas — trijų arkų arkada, besireniantį į stulpus ir apvinkintu žemū trikampiu frontonu. Tokios pat arkados imitacija atsikartoja parko fasade. Klasicistinėmis orderio detalėmis apipavidalinti langai, tarplangiai, paslogės. Stilistini vieningumą kiek suardos galiniai priestatai su neogotikai būdingais smailaarkiais langais. Priestatai greičiausiai statyti vėliau. Dekoro detalės nėra gausios ir neardo pastato visumos, kurios esminis bruožas — darnus ryšys tarp ištiesių rū-

mų proporcijų ir supančios gamtos.

Rūmų vidus buvo puoštas lubų tapyba, bet ji jau sunaikinta. Labai vertingos yra krosnys — šešios pirmaame aukšte ir dvi antrame, bei du angliški židiniai, liečianti iš ketus. Krosnių apdailai naudoti balti kokliai, gaminti pagal individualius piešinius. Kompozicijose ryškus klasicizmo charakteris — panaudotos kolonėlės, karnizai, girliandos, alegorinė simbolika. Ypač graži krosnis vestibiulyje, papuosta reljefine moters antikliniais rūbais figūra ir reljefinė plyta antro aukšto krosnyje, vaizduojanti berniuką karietoje, įkintojė paukščiais.

Oficina, kuri buvo skirta gyventi ūkvedžiui ir tarnams, stovi netoli rūmų, pasukta į juos kampu. Nuo kelio link jos veda antroji alėja. Oficina nedidelė, artimo kvadrato plano, langų apipavidalinimas pūsapskričių arkų apvadais ir trikampiai frontonai stilistiškai sieja ją su rūmais.

Burbiškio architektūrinis ansamblis yra patikimų šeiminių rankose, tačiau jo sutvarkymui ir išsaugojimui reikėtų skirti daugiau dėmesio. Ypač apleistas ūkinis sektorius, užterštas upelis. Parku galėtų pasirūpinti ir mokiniai, turintys čia puikias galimybes ne tik pažinti ir

mylėti, bet ir tvarkyti gamtą. Rūmuose įrengta mokykla, tiesa, nėra itin patogiai šiai funkcijai — dalis patalpų nepakankamai apšviestos ir apšildytos, būtinas remontas. Paminklų konservavimo institute yra paruoštas ansamblio restauracijos projektas ir reikėtų pasirūpinti jo įgyvendinimu. Burbiškio ansamblis turi ne tik istorinę, bet ir auklėjamąją vertę — sutvarkius šį paminklą, jaunoji karta mokysis suprasti ir gerbti architektūrinį palikimą.

N. Lukšionytė
Statybos ir architektūros mokslinio tyrimo instituto bendradarbė

Redaktorius ST. VINCIONAS

Anykščių rajono LDT vykdomasis komitetas reikią gilia užuojautą rajono Tarybos liaudies švietimo ir kultūros nuolatinės komisijos pirmininkei ELENAI SAKAVICIENEI dėl jos motinos mirties.

FELIKSUI USACKUI Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam mamyteli, nuoširdžią užuojautą reiškia Autobusų stoties darbuotojų kolektyvas.

ANASTAZIJAI RUTKAUSKIENEI ir artimiesiems Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, reiškiamą nuoširdžią užuojautą. A. ir V. Zukauskai, O. ir V. Devindauskai

Nuoširdžiai užuojautą POVILAI MATELIONI, mirus mylimam tėveliui. Anykščių MK administracija

Mirus JUOZUI MARUDINIUI, reiškiamą gilią užuojautą velionio dukrai ir žmonai. „Ąžuolo“ kolūkio valdyba

Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, skiriame daug nuoširdžią užuojautą žodžių POVILUI MATELIONIUI.

Anykščių mechanizuotos kolonos pirminė partinė organizacija

Reiškiamą gilią užuojautą ANISIJAI IVANOVICENEI, mirus mylimam tėveliui.

„Ąžuolo“ kolūkio Miškininkų skyriaus gyvulininkystės darbuotojai

Debeikių vidurinės mokyklos direktorei ELENAI SAKAVICIENEI Netekus brangiausio žmogaus — mamytės, gilaus liūdesio valandą reiškiamą nuoširdžią užuojautą.

Debeikių apylinkės LDT vykdomasis komitetas

LAURENCIKŲ SEIMAI Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam sūneliui ir broliui STASIUI, nuoširdžią užuojautą reiškia

„Vienybės“ kolūkio komplekso darbuotojai

Panevėžio hidromelioracijos tarybinis ūkis-technikumas skelbia moksleivių priėmimą 1979/80 m. m. mokyti šių specialybių:

hidromelioracijos, hidromelioracijos darbų mechanizacijos. Mokyti priimami merginos ir vaikinai, baigę aštuonmetę arba vidurinę mokyklą.

Baigę vidurinę mokyklą priimami į pirmą kursą. Mokslas trunka du metus 8 mėnesius. Baigę aštuonmetę — 3 metus ir 10 mėnesių.

Visi moksleiviai aprūpinami bendrabučiu, mokama 30 rub. stipendija, yra valgykla.

Ilgį hidromelioracijos specialybę specialistai įdarbinami LTSR Melioracijos ir vandens ūkio ministerijos melioracinės statybos montavimo valdybos bei Respublikiniame vandens ūkio projektavimo institute inžinieriais, darbų vykdytojais, technikais, meistrais.

Ilgį hidromelioracijos darbų mechanizacijos specialybę specialistai įdarbinami LTSR Melioracijos ir vandens ūkio ministerijos melioracinės statybos montavimo valdybose.

I hidromelioracijos specialybę priimami su viduriniu išsilavinimu į grupes, dėstomas rusų kalba.

Pareikimai su išėto mokslo pažymėjimu, medicinos pažyma forma 286, trijomis foto nuotraukomis išeikiami asmeniška arba siunčiami paštu registruotu laišku.

Stojamieji egzaminai su aštuonmetiu išsilavinimu vyks 1979 m. rugpjūčio mėn. 15 d.

Stojamieji egzaminai su viduriniu išsilavinimu vyks 1979 m. rugpjūčio mėn. 20 d.

Technikume yra neakivaizdinis skyrius.

Smulkesnę informaciją teikia technikumas. Adresas: Panevėžys, Pilenų g-vė Nr. 18, tel. 3.30.15.

Direktorius

JADVGAJ CEPIENEI Leiskite nors keliais užuojautos žodžiais palengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimam mamyteli. Anykščių TSO valduotojai

NASTEI RUTKAUSKIENEI Tegū nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui. Kaimynai

Vabalninko tarybinis ūkis-technikumas (Biržų rajonas)

skelbia moksleivių priėmimą 1979/80 m. m. Technikumas priima mokyti baigusius aštuonmetes arba vidurines mokyklas:

1) technika-mechanikais, 2) technika-mechanikais — darbai profesinėse technikos mokyklose, 3) zootechnikais, 4) zootechnikais — darbai pramoniniuose kiaušintinkystės kompleksuose.

Pareikimai priimami nuo birželio 1 d. pridedant: mokslo baigimo pažymėjimą (originalą), sveikatos pažymėjimą (forma 286), keturias foto nuotraukas (3x4 cm).

Baigę aštuonias klases laiko šiuos stojamuosius egzaminus:

1) lietuvių kalbos ir literatūros — raštu (diktantas), 2) matematikos — žodžiu.

Baigę vidurinę mokyklą priimami į antrą kursą. Stojamieji egzaminai vyks rugpjūčio 21—22 d. d.

Visi moksleiviai aprūpinami bendrabučiu, pažangūs gauna 30 rub. stipendiją.

Mokyklos adresas: 235320, Biržų rajonas, Vabalninkas, S. Neries 8, tel. 5.43.16, 5.43.51. Direktorius

Salų tarybinis ūkis-technikumas

skelbia moksleivių priėmimą 1979/1980 mokslo metams į šias specialybes:

dieniniame skyriuje — į zootechnikos specialybės pirmą kursą (baigę 8 kl.) ir zootechnikos antrąjį kursą, baigę 11 klasių, neakivaizdiniame skyriuje — į agronomijos specialybės trečią kursą, baigę 11 klasių.

Mokslas trunka 3 metus 7 mėnesius (dieniniame skyriuje) baigus 8 klases. Moksleiviai aprūpinami bendrabučiu, gauna stipendiją. Pareikimai jau priimami. Prie pareikimo pridedama: aštuonių klasių baigimo pažymėjimas, sveikatos pažymėjimas (forma Nr. 286), gimimo liudijimas arba pasas, ūkio, įmonės ar organizacijos siuntimas (jeigu siunčiamas), trys foto nuotraukos (3x4).

Baigusius aštuonias klases stojamieji egzaminai: lietuvių kalbos (diktantas) ir matematikos (žodžiu) vyks šių metų rugpjūčio 16—17 dienomis.

Baigusieji vidurinę mokyklą laiko lietuvių kalbos (raštu — tema), chemijos (žodžiu).

Smulkesnę informaciją galima gauti telefonu: Rokišio rajonas, Salos, tel. 4.83-18, 4.83-32, 5.10-06.

Direktorius

67262 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективный труд» («Коллективный труд») — орган Аникшчяйского районного комитета КП Литвы и Аникшчяйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuvs Anykščių skyrius, Pergalės 35, spaudė Ukmergės spaustuvs, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indeksas 67852

Išleina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.063 Užsak. Nr. 1033